NARODOWE CENTRUM KULTURY

CHOWAĆ a HODOWAĆ

Czasowniki CHOWAĆ i HODOWAĆ różnią się zarówno pisownią, jak i pochodzeniem, a także zakresem znaczeniowym. CHOWAĆ zapisujemy tak jak pochodzące do niego WYCHOWAĆ – zawsze i tylko przez ch. CHOWAĆ to słowo rodzime, jeszcze prasłowiańskie, a jego podstawowym znaczeniem było ‘hodować; troszczyć się o coś, doglądać czegoś’. Od tego znaczenia wywodzą się wszystkie inne: ‘wychowywać’; ‘żywić jakieś uczucia’; ‘umieszczać w bezpiecznym miejscu’ > ‘skrywać’ > ‘grzebać zmarłych’. Czasownik HODOWAĆ – przez samo h! zawsze i tylko przez samo h, także w wyrazach pokrewnych, takich jak WYHODOWAĆ – to XVI-wieczne zapożyczenie z języków ruskich (dlatego h, a nie ch), już wówczas mające to samo znaczenie co dzisiaj. Przed wiekami polskim odpowiednikiem dawnego ukraińskiego hodovaty był czasownik GODOWAĆ, używany jednak przede wszystkim w znaczeniu ‘świętować, ucztować’. Wyraz ten nie przetrwał jednak do naszych czasów, natomiast równe mu wiekiem słowo HODOWAĆ (podobnie jak zapożyczona równolegle HODOWLA) przyjęło się i doczekało rodziny wyrazowej, może niezbyt licznej, ale powstałej już na gruncie polskim.